

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

GUIA PER A L'ACREDITACIÓ DELS PROGRAMES OFICIALS DE DOCTORAT

Gener de 2018

© **Agència per a la Qualitat del Sistema
Universitari de Catalunya**

C. dels Vergós, 36-42
08017 Barcelona

Guia aprovada per la Comissió d'Avaluació
Institucional i de Programes (CAIP) el 11
de gener de 2018.

Redacció: Joan Bravo Pijoan, Concepción
Herruzo Fonayet, Josep Manel Torres Solà

Primera edició: gener de 2018

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a
una llicència de Reconeixement-NoComercial-
SenseObresDerivades 3.0 de Creative Commons.
Se'n permet la reproducció, distribució i
comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i
no se'n faci un ús comercial. La llicència completa
es pot consultar a:

[http://creativecommons.org/licenses/by-nc-
nd/3.0/es/legalcode.ca](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca)

SUMARI

1. Introducció	5
1.1. Objectiu de la guia	5
1.2. Context i marc referencial	6
2. El procés d'acreditació	8
2.1. Les comissions d'avaluació	8
2.2. El procés d'acreditació	9
2.3 El procés de recurs	12
2.4. Elaboració dels autoinformes	14
2.5. Criteris per a l'acreditació	17
3. Estàndards i criteris d'avaluació	19
3.1. Qualitat del programa formatiu	19
3.2. Pertinència de la informació pública	22
3.3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat	26
3.4. Adequació del professorat	30
3.5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	33
3.6. Qualitat dels resultats	35
4. Resultat de l'acreditació	40
4.1. Informe final	40
4.2. Segells i certificats	40
4.3. Efectes de l'acreditació	41
5. Seguiment i millora continuada	42
ANNEX I. Model d'autoinforme per a l'acreditació dels programes de doctorat.....	43
ANNEX II. Definició dels indicadors per a l'acreditació dels programes de doctorat ..	49
ANNEX III. Procés de consulta amb els grups d'interès	52

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objectiu de la guia

En el nostre context, i en el marc de la presència reguladora de l'Estat, es pot afirmar que l'acreditació pot ser entesa com un procés o un acte de caràcter administratiu que respon a un mandat legal i que oficialitza o legalitza les credencials acadèmiques (títols) atorgades als estudiants universitaris per les universitats.

Més enllà d'això, però, l'acreditació té com a objectiu **assegurar a l'usuari que els programes formatius oferts per les institucions universitàries reuneixen no tan sols els requisits formals o d'indole administrativa regulats per l'autoritat, sinó que el «nivell formatiu» assolit pels seus titulats correspon al certificat per la institució.** A aquest efecte, cal comprovar els següents aspectes pel que fa al programa d'estudis implantat:

- Compleix els requisits legals establerts per l'autoritat competent (denominació del títol, estructura, requisits i criteris d'accés, etc.).
- La seva proposta acadèmica respon, en termes del perfil de competències establert, a allò que s'explicita en el MECES d'acord amb el nivell del títol, i també a l'actualització i la pertinència del coneixement disciplinari que el sustenta.
- S'ha desenvolupat amb els recursos adequats de professorat, serveis de suport a l'aprenentatge, infraestructures i recursos materials.
- Les certificacions atorgades responen a procediments pertinents i adequats d'avaluació dels assoliments dels estudiants, que posen de manifest el nivell de qualitat exigít.
- Les trajectòries acadèmiques de progrés i graduació, i també d'ocupabilitat, de les persones doctorades es corresponen amb les característiques dels doctorands i amb la potencialitat del context laboral.
- Disposa d'uns mecanismes de garantia interna que assegurin una anàlisi periòdica del procés formatiu orientada a la millora contínua de la formació dels seus doctorands.

A partir d'aquí, aquest document presenta els procediments i criteris per a l'acreditació establerts per AQU Catalunya segons els Estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'EEES (ESG, 2015), que tenen com a objectiu principal ser garantia de **l'equivalència entre la formació rebuda i el nivell de qualificació europeu.**

A aquest efecte, el Consell de Govern d'AQU Catalunya ha aprovat el Marc VSMA (AQU, 2016), del qual es deriva la present guia d'acreditació aprovada per la Comissió d'Avaluació Institucional i de Programes (CAIP) d'AQU Catalunya. Aquesta guia té com a objectius:

- Assegurar la qualitat dels programes formatius oferts, d'acord amb els nivells de qualificació establerts i els criteris de la normativa vigent.

- Garantir informació vàlida i fiable que ajudi en les decisions dels usuaris del sistema universitari.
- Facilitar els processos interns de millora de la qualitat dels programes i els serveis desenvolupats per les universitats catalanes.
- Integrar el procés de verificació derivat de la proposta de modificacions substancials.

Per a l'assoliment d'aquests objectius, el model d'acreditació que es proposa en aquesta guia assumeix els pressupòsits següents:

- **Equivalència internacional.** AQU Catalunya, com a agència reconeguda i integrada en els organismes europeus d'assegurament de la qualitat (ENQA, EQAR), ha d'adoptar criteris i directrius d'avaluació d'acord amb aquest estatus (segons els ESG, 2015).
- **Implicació de cada institució en la valoració de les evidències i fonamentació de les accions de millora.** La validació interna o autoavaluació és peça clau del procés. El pla de millora que vertebrava i fixa el calendari de les accions a fer neix d'informació quantitativa i qualitativa evidenciable, informació que ve generada per un sistema de garantia interna de la qualitat.
- **Integració de la rendició de comptes i la millora contínua** com a via d'incorporació de requeriments interns i externs.
- Atenció especial als **assoliments de formació dels doctorands**, evidència fonamental de la qualitat de la formació.
- **Reconeixement del progrés, les bones pràctiques i la qualitat destacada** com a senyal de la necessitat d'assumir el principi que l'acreditació ha de promoure la millora contínua dels programes formatius.
- **Transparència i publicitat dels processos i els resultats, objectiu fonamental per assegurar la credibilitat de les decisions.** Això implica també la garantia de defensa de les institucions en relació amb les decisions finals en un procés d'al·legació.

1.2. Context i marc referencial

El Reial decret 99/2011, de 28 de gener, pel qual es regulen els ensenyaments oficials de doctorat, estableix un nou marc normatiu que implanta una nova estructura per als programes de doctorat, tot adoptant les directrius de l'Espai europeu d'educació superior (EEES) i les recomanacions sorgides de diferents fòrums europeus i internacionals. Totes elles es refereixen a l'estructura i l'organització del doctorat, les competències que cal adquirir, les condicions d'accés i el desenvolupament de la carrera investigadora en la seva etapa inicial, el paper fonamental de la supervisió i tutela de la formació investigadora, la inserció d'aquesta formació en un ambient investigador que incentivi la comunicació i la creativitat, la internacionalització i la mobilitat essencials en aquest tipus d'estudis, i l'avaluació i l'acreditació de la qualitat com a referència per al reconeixement i atractiu internacionals.

Els programes de doctorat estan sotmesos als mateixos processos de verificació, seguiment i acreditació que són d'aplicació en les titulacions oficials de grau i de màster. Aquests procediments es fixen al Reial decret 1393/2007,¹ de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.

L'acreditació dels ensenyaments oficials per part d'AQU Catalunya s'integra en el **Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació de titulacions oficials** (Marc VSMA),² aprovat pel Consell de Direcció el 18 de juliol de 2016. En aquest document es pretén vincular d'una manera lògica els quatre processos d'avaluació —verificació, seguiment, modificació i acreditació— que el marc legal fixa per garantir la qualitat de les titulacions oficials, a fi d'establir una coherència conceptual i una eficiència més gran en la gestió dels diferents processos avaluadors que s'hauran d'implantar.

El model d'acreditació s'ha fonamentat en els **Estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'EEES (ESG)**,³ desenvolupats per l'ENQA i revisats i aprovats pels ministres d'Educació a Erevan el 2015.

¹ Modificat pel RD 861/2010, de 2 de juliol; el RD 99/2011, de 28 de gener; el RD 534/2013, de 12 de juliol, i el RD 96/2014, de 14 de febrer.

² Marc VSMA: http://www.aqu.cat/doc/doc_31479088_1.pdf

³ ESG: http://www.aqu.cat/doc/doc_44505772_1.pdf

2. EL PROCÉS D'ACREDITACIÓ

2.1. Les comissions d'avaluació

Un dels elements que contribueixen a garantir la validesa, la fiabilitat i la utilitat dels processos d'avaluació externa és l'actuació dels experts externs (*peer review*). Les avaluacions conduïdes per equips d'experts externs es basen, d'una banda, en l'orientació científicotècnica i disciplinària que aporten com a tret distintiu els experts i, de l'altra, en l'observació i l'estudi directe de la realitat a avaluar, que permeten precisar i contextualitzar la informació que s'analitza. Per tant, es pot afirmar que l'enfocament de l'acreditació descansa en l'expert.

El perfil necessari per formar part de les diferents comissions es troba descrit al document *Directrius per al desenvolupament del Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació de titulacions oficials*,⁴ aprovat pel Consell de Direcció d'AQU Catalunya en la seva sessió de 2 de desembre de 2010.

AQU Catalunya té oberta permanentment la selecció d'experts mitjançant un mecanisme en què les persones expertes es poden inscriure en el banc d'avaluadors de l'Agència a través del web <https://extranet.aqu.cat/SeguretatUsuari/SignOn?idioma=ca-ES>. A més, l'apartat d'experts del web (<http://www.aqu.cat/experts/index.html>) inclou una formació en línia sobre qualitat i també la descripció del marc normatiu, del Procés de Bolonya i del sistema universitari català.

2.1.1. Comitès d'avaluació externa (CAE)

En tot procés d'acreditació, és necessari que visiti la institució un comitè d'avaluadors externs, l'informe del qual és peça clau en la decisió que finalment adoptaran les comissions d'acreditació.

L'encàrrec de conduir l'avaluació externa d'un programa concret recau en els comitès d'avaluació externa (CAE), la composició dels quals es dissenya tenint en compte l'àmbit de coneixement concret dels programes a acreditar. AQU Catalunya presenta la composició del CAE a la institució perquè indiqui si es dona algun conflicte d'interessos amb algun dels seus membres. Només en aquest cas es procediria a un canvi de composició. Un cop duta a terme l'avaluació i emès l'informe d'avaluació externa, el CAE finalitza la seva activitat.

La composició estàndard dels CAE és la següent:

- El/la **president/a**.⁵
- Un/a **vocal acadèmic/a**.⁵

⁴ <http://www.aqu.cat/doc/doc_13036660_1.pdf>

⁵ Ambdós amb perfil investigador.

- Un/a **estudiant**.
- Un/a **secretari/ària** especialista en metodologia.

No obstant això, **la composició dels comitès pot variar en funció del nombre i la tipologia dels programes que avaluï cada comitè**. Per exemple, la incorporació de la figura de professional/investigador en aquells casos que es consideri oportú.

El resultat d'aquest conjunt de tasques és un **informe d'avaluació externa** que el CAE eleva a la comissió d'acreditació corresponent.

2.1.2. Comissions específiques d'avaluació (CEA)

En el procés d'acreditació, les comissions específiques d'avaluació per branca (CEA), creades en el Marc VSMA (AQU,2016) i que tenen la responsabilitat de la verificació, el seguiment i la modificació de titulacions oficials, prenen les funcions de comissió d'acreditació. D'aquesta manera, es garanteix que el coneixement adquirit al llarg dels processos d'avaluació es manté i serveix per reforçar la coherència de les decisions que es prenen en el marc de l'acreditació. La seva funció principal és emetre els **informes d'acreditació (IdA)** de les titulacions que se sotmeten al procés per tal que els òrgans corresponents prenguin la decisió definitiva sobre l'acreditació.

Segons l'acord de la Comissió d'Avaluació Institucional i de Programes, la *comissió específica d'avaluació dels títols oficials de doctorat* és l'encarregada de l'avaluació dels processos que formen part del Marc VSMA per a aquests títols i, per tant, de la seva acreditació.

El perfil dels membres de les comissions d'acreditació i els criteris de valoració i selecció es troben descrits també al document *Directrius per al desenvolupament del Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació de titulacions oficials* (AQU, 2010).

2.1.3. Comissió d'Apel·lacions

La Comissió d'Apel·lacions és la comissió responsable de resoldre els recursos que es presentin en el procés d'acreditació de programes de doctorat. Per a la resolució dels recursos, la comissió disposarà d'informes d'experts de l'àmbit o dels programes que interposen el recurs, preferentment aliens al sistema universitari català.

2.2. El procés d'acreditació

Les principals fases del procés d'acreditació són les següents:

- 1) **Selecció dels programes a avaluar externament**. Anualment, el Consell de Govern d'AQU Catalunya aprova els programes que s'hauran de sotmetre a avaluació externa. La proposta s'elabora conjuntament entre les universitats catalanes i AQU Catalunya.
- 2) **Planificació de la visita**. AQU Catalunya planificarà conjuntament amb les universitats catalanes les dates en què es durà a terme la visita a cada un dels

programes o agrupació de programes de doctorat. Aquesta planificació hauria d'estar aprovada al final del curs acadèmic anterior al corresponent a la visita o tot just a l'inici d'aquest.

- 3) **Presentació de la sol·licitud d'acreditació.** La institució ha de sol·licitar formalment l'acreditació dels seus programes d'acord amb els criteris i els terminis que determina la resolució de la Generalitat de Catalunya ECO/1902/2014, de 31 de juliol. En qualsevol cas, la institució ha de sol·licitar l'acreditació de tots els programes que s'avaluïn com a molt tard en el moment de la visita externa.
- 4) **Acceptació de la sol·licitud.** L'autoritat administrativa acceptarà la sol·licitud si compleix els requisits establerts. En cas contrari, sol·licitarà a la institució la seva esmena en un termini de deu dies hàbils. Un cop acceptada, la sol·licitud es traslladarà a AQU Catalunya, que la resoldrà en un termini màxim de 9 mesos.
- 5) **Documentació a presentar. Tres mesos hàbils** (caldrà descomptar-ne el mes d'agost i altres períodes festius i/o vacacionals) abans de la visita del CAE, la institució haurà de lliurar la documentació següent:
 - a. **L'autoinforme del programa.** L'autoinforme **integra i substitueix els informes finals de seguiment.** S'hi haurà d'afegir, no obstant això, un breu apartat de presentació del programa i un altre de descripció i valoració del procés d'elaboració de l'autoinforme. A més, ha de contenir, convenientment actualitzat, el pla de millora.
 - b. **Evidències.** S'hauran d'aportar, com a mínim, les evidències que es detallen en aquesta guia (capítol 3).
 - c. **Una mostra de les execucions dels estudiants.** Caldrà preparar una selecció d'evidències de les tesis doctorals defensades en el darrer sexenni. Si n'hi haguessin, també es recomana aportar una selecció d'altres proves escrites, treballs i/o els informes.
- 6) **Anàlisi de l'autoinforme i de les evidències.** Aquesta revisió, prevista generalment en tots els processos d'avaluació, té com a objectiu identificar les fortaleses i les àrees de millora a partir de l'aplicació dels estàndards d'aquesta guia, així com establir les qüestions que cal aclarir abans de la visita i els aspectes més importants a tractar-hi. Es valorarà la qualitat i la pertinència de les evidències i de l'autoinforme presentats. En funció d'aquesta anàlisi, el president i el secretari del CAE decidiran sobre la necessitat que la institució completi o millori la informació i valoraran la conveniència de continuar amb el procés.
- 7) **Visita prèvia. Aproximadament sis setmanes** després de presentada la documentació, si es considera oportú, el president i el secretari del CAE podran visitar la institució amb l'objectiu de **resoldre els dubtes plantejats i exposar les àrees de millora.** També s'acordaran els grups d'interès que s'entrevistaran. El programa haurà d'estar representat per dues persones, preferentment el seu responsable i una altra persona que hagi tingut implicació en el procés de seguiment i/o en la gestió del

SGIQ. En la visita prèvia es decidirà si es pot continuar amb el procés d'avaluació externa o si, en funció de les evidències aportades, és convenient ajornar-lo.

Resultat de la visita prèvia o, quan no se'n faci, de l'anàlisi de l'autoinforme i de les evidències, el CAE emetrà un informe preliminar amb les accions que s'hauran de dur a terme per millorar la informació i assegurar un bon desenvolupament del procés.

- 8) **Avaluació.** L'avaluació implica l'anàlisi de tota la documentació presentada i, especialment, del pla de millora, que s'incorpora a l'informe per a l'acreditació del programa. Els avaluadors faran servir les rúbriques, exemplificades adequadament.
- 9) **Organització de la visita.** Com a conseqüència de la visita prèvia, el programa organitzarà l'agenda de la visita, en què estaran delimitades les diferents audiències acordades prèviament amb el CAE (professorat, doctorands i doctors titulats, PAS, ocupadors, la comissió acadèmica i la persona coordinadora del programa, equip d'assegurament de la qualitat, etc.) i la visita a les instal·lacions. També s'haurà de preveure l'espai necessari per al treball del CAE.
- 10) **Desenvolupament de la visita.** L'objectiu principal és conèixer *in situ* el desenvolupament de la titulació. Es contrastaran o es validaran les evidències aportades, es detectaran controvèrsies o desacords i s'obtindran, si escau, noves evidències per valorar aspectes no considerats a la documentació aportada. En la majoria de casos, es considera que la visita es pot dur a terme en **un sol dia**.
- 11) **Informes previs d'avaluació externa i d'acreditació.** En un termini **d'entre quatre i sis setmanes** després de la visita, el CAE remetrà a la CEA la proposta d'informe d'avaluació externa (IAE) perquè aquesta la prengui en consideració i prepari l'informe d'acreditació (IdA). Es preveu que la institució pugui rebre aquests informes en un termini aproximat de **vuit setmanes**.

En la redacció de l'IAE s'utilitzaran les rúbriques exemplificades i es faran paleses les bones pràctiques i els aspectes a millorar obligatòriament.

La CEA elaborarà l'informe d'acreditació corresponent un cop rebuda la proposta d'IAE i havent considerat la documentació descrita anteriorment. Aquest informe s'emetrà en termes de favorable o desfavorable, amb indicació dels aspectes que necessàriament s'hauran de corregir per obtenir un informe positiu.

- 12) **Emissió dels informes previs i al·legacions.** AQU Catalunya emetrà conjuntament els IAE i IdA. En un termini màxim de **vint dies**, la institució podrà presentar les al·legacions que consideri oportunes als informes previs perquè el CAE i la CEA les prenguin en consideració. Les al·legacions hauran d'incloure obligatòriament el nou pla de millora del programa, tot incorporant-hi les accions pertinents que es considerin oportunes i que puguin donar resposta a les febleses detectades pel CAE i la CEA.
- 13) **Informes definitius.** En un termini aproximat de **vint dies**, el CAE, un cop rebudes i estudiades les al·legacions, elaborarà la proposta final d'IAE, que remetrà a la CEA corresponent perquè, juntament amb les al·legacions rebudes, elabori els IdA definitius. AQU Catalunya emetrà conjuntament els IAE i IdA.

Si l'informe d'acreditació indica que és necessària la implantació de millores, s'acordarà amb els responsables de la titulació el termini per dur a terme aquesta implantació, que **en cap cas no podrà superar els dos anys**. Una vegada finalitzat el termini, el programa presentarà, juntament amb l'informe de seguiment, les evidències que justifiquin la posada en marxa de les mesures necessàries.

L'emissió de l'**IdA** es farà en un termini màxim de **nou mesos comptadors des de la data de sol·licitud de l'acreditació**. En cas contrari, s'entendrà que el títol està acreditat.

- 14) **Comunicació de l'acreditació.** AQU Catalunya comunicarà el resultat de l'acreditació a la Generalitat de Catalunya, al Ministeri d'Educació, Cultura i Esport (MECD) i al Consell d'Universitats. El procés de recursos al resultat de l'acreditació i a la valoració qualitativa de l'acreditació s'exposa a l'apartat 2.3.
- 15) **Registre.** Un cop dictada la resolució definitiva, el MECD la comunicarà al Registre d'Universitats, Centres i Títols (RUCT). En cas de ser favorable, procedirà a la inscripció de la corresponent renovació de l'acreditació. Si és desfavorable, el títol constarà en el RUCT com a extingit a partir d'aquella data. En aquest cas, la resolució que es dicti declararà extingit el pla d'estudis i s'hauran d'habilitar les mesures adequades que garanteixin els drets acadèmics dels estudiants que es trobin cursant els estudis.

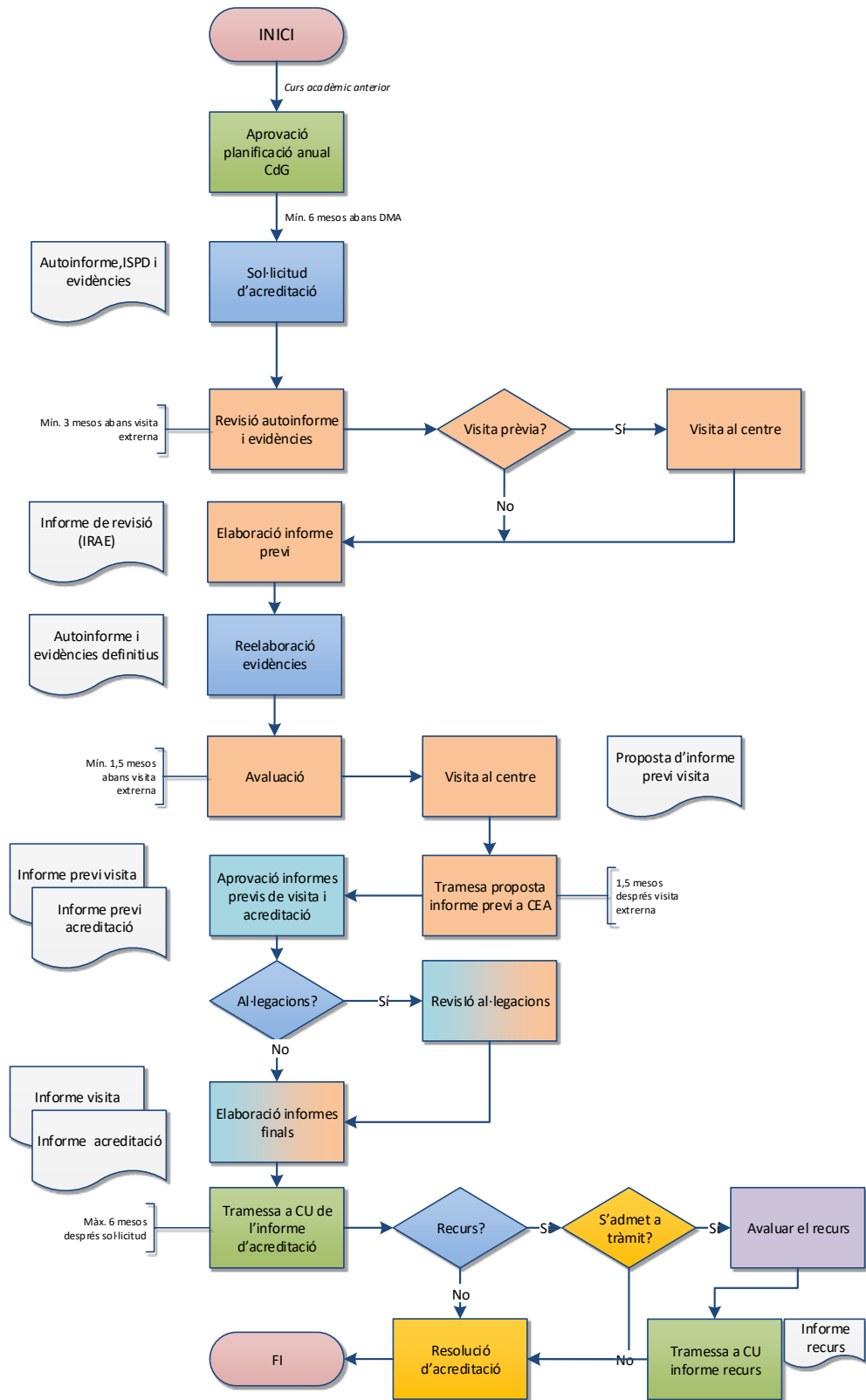
2.3. El procés de recurs

El resultat de l'acreditació per part d'AQU Catalunya es comunica al Ministeri d'Educació, Cultura i Esport (MECD) i al Consell d'Universitats. Un cop emès l'acord d'acreditació o no acreditació per part del Consell d'Universitats, la universitat pot interposar recurs d'alçada a aquest òrgan en el termini màxim d'un mes des de l'endemà de la seva notificació.

D'altra banda, pel que fa a l'acord de la valoració qualitativa de l'acreditació, que inclou els resultats «acreditat amb condicions», «acreditat» i «acreditat en progrés vers l'excel·lència», la universitat pot interposar recurs d'alçada davant la Comissió d'Apel·lacions en el termini d'un mes des de l'endemà de la seva notificació.

A continuació es mostra el diagrama del procés d'avaluació per a l'acreditació:

- Universitat
- Consell d'Universitats
- AQU Catalunya
- CAE
- CEA
- C. Apel·lacions

2.4. Elaboració dels autoinformes

Els processos associats a l'assegurament de la qualitat dels ensenyaments estan descrits en els sistemes de garantia interna de la qualitat (SGIQ) de les institucions, que han de tenir com a objectiu principal la millora continua dels programes de doctorat i l'assoliment de l'objectiu de l'acreditació. Per tant, el SGIQ se situa com la font principal d'informació i com l'instrument fonamental per a l'acreditació dels programes de doctorat.

Per garantir la qualitat del procés, l'autoinforme ha de ser, entre altres coses:

- Complet, rigorós i concret. Ha d'analitzar i valorar els elements considerats clau per a la realitat que es vol analitzar i millorar.
- Basat en evidències generades al llarg del desplegament del programa.
- Sistemàtic i detallat pel que fa a l'anàlisi de les causes i, per tant, d'allò que és necessari per afrontar les millores.
- Equilibrat, tant en aspectes positius com en aspectes que cal millorar.
- Compartit i validat per la comunitat universitària, per tal d'assegurar-ne la representativitat en l'anàlisi, d'acord amb els procediments establerts en el SGIQ.

Responsabilitat de l'elaboració de l'autoinforme

La responsabilitat de l'elaboració i aprovació de l'autoinforme la fixarà el SGIQ. L'òrgan que s'estableixi haurà de comptar amb l'opinió dels diferents grups d'interès del programa de doctorat, com ara responsables acadèmics, professorat, personal administratiu, doctorands i altres col·lectius que es considerin oportuns.

D'acord amb la guia de seguiment,⁶ el darrer ISPD (informe de seguiment del programa de doctorat) previ al procés d'acreditació correspondrà a l'autoinforme per a la visita d'acreditació i, per tant, s'haurà de sotmetre, a més, a un **procés d'exposició pública obert a tota la comunitat educativa vinculada al programa**.

Sistemàtica de recollida d'informació

En l'elaboració de l'autoinforme es consideraran totes aquelles evidències i tots aquells indicadors que es derivin dels procediments recollits en el SGIQ. Caldrà tenir presents dades i anàlisis tant del programa de doctorat com del centre responsable. La informació pot ser de caràcter quantitatiu o qualitatiu, i comprèn des de dades de gestió i indicadors sobre els *inputs* i o entrades fins a processos i resultats de l'activitat del centre o escola de doctorat.

Una vegada es disposi de tota la informació, l'òrgan responsable haurà d'analitzar i reflexionar sobre les dades d'una manera integrada, per donar resposta als estàndards establerts i definir un pla de millora.

⁶ Guia per al seguiment dels programes de doctorat <http://www.aqu.cat/doc/doc_41207915_1.pdf>

L'autoinforme ha d'abraçar el període comprès entre la verificació i el moment de la visita externa per a l'acreditació, i les dades i els indicadors aportats han d'estar actualitzats fins al darrer curs tancat.

Contingut de l'autoinforme

La institució ha de reflexionar sobre si els estàndards de qualitat de l'acreditació s'estan assolint o, en canvi, cal implantar accions que permetin assolir-los. A continuació s'especifica el contingut recomanat per als autoinformes.

1. Presentació del programa

En aquest apartat, la institució ha d'aportar una visió global del programa per situar el lector de l'informe. Així, es poden aportar dades sobre les fites més significatives de la trajectòria del programa (nombre de doctorands i doctors titulats, el professorat i la seva tipologia, etc.).

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

La institució ha de descriure breument el procés seguit en l'elaboració de l'autoinforme, subratllant si hi ha hagut problemàtiques en el procés (recollida dades, etc.) o discrepàncies respecte del que es preveia al SGIQ. Cal fer esment clarament de l'òrgan responsable, el període d'elaboració, l'òrgan i data de l'aprovació.

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards

En aquest apartat, la institució ha de fer una argumentació basada en evidències sobre el grau d'assoliment dels estàndards.

En funció de l'estàndard de què es tracti, el programa de doctorat i/o la institució han de dur a terme una valoració fent referència directa a les dades més significatives que posen de manifest el compliment dels estàndards. En cada cas, s'han de valorar el grau de compliment dels objectius pretesos i l'assoliment de les especificacions establertes (per exemple, si s'ha assolit el nombre pretès de tesis defensades, si el nombre de línies de recerca és raonable, etc.). Els estàndards a considerar són els següents:

1. Qualitat del programa formatiu.
2. Pertinència de la informació pública.
3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat.
4. Adequació del professorat.
5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge.
6. Qualitat dels resultats.

Es recomana que en l'autoinforme es faci una valoració de l'assoliment de cada un d'aquests estàndards. En aquest sentit, la institució pot emprar aquesta escala valorativa:

- **En progrés vers l'excel·lència.** L'estàndard s'assoleix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'assoleix completament al programa de doctorat.
- **S'assoleix amb condicions.** S'assoleix el nivell mínim de l'estàndard, però es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El programa de doctorat no assoleix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

4. Valoració i proposta del pla de millora

El programa de doctorat ha d'analitzar i reflexionar sobre el seu funcionament i desenvolupament. Aquesta reflexió s'ha de fonamentar tant en la informació pública com en les dades, els indicadors i la informació qualitativa derivats del seu SGIQ. En aquest apartat, si la institució ho considera oportú, es pot fer una valoració global que resumeixi el desenvolupament del programa.

Fruit de l'anàlisi valorativa, es proposaran i planificaran (enumerant-les i definint-ne responsabilitats i temporització) les accions de millora que s'han d'integrar en un pla de millora. L'eficàcia d'aquestes accions pot ser més gran com més vinculades estiguin als objectius i als resultats dels indicadors del programa.

També caldrà donar resposta concreta a les accions que s'havien proposat i planificat en l'ISPD del període anterior, confirmant les que s'han arribat a implementar i explicant les raons per les quals no s'han pogut portar a terme les que no s'han implementat, que, majoritàriament, s'han inclòs de nou a la proposta per al proper període.

El pla de millora ha d'estar elaborat de manera organitzada i jerarquitzada. A més, ha de determinar les tasques, els responsables, la prioritat de l'acció i el calendari d'implantació. D'altra banda, és aconsellable que es prevegin indicadors de seguiment de cadascuna de les accions de millora identificades.

A tall d'exemple, es mostra una taula amb els continguts que es poden incloure en el pla de millora:

Diagnòstic	Identificació de les causes	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Terminis	Implica modificació?	Nivell (programa, centre, univ.)

S'ha de tenir present que les propostes de millora han d'estar associades als punts febles detectats i a les causes que els provoquen.

5. Evidències

Les evidències són les que apareixen en aquesta guia vinculades a cada estàndard. **Caldrà considerar-les durant l'elaboració de l'autoinforme i posar-les a disposició del CAE.**

AQU Catalunya posa a la disposició de les universitats, a l'annex I d'aquesta guia, un model d'autoinforme per presentar la informació corresponent a aquests apartats.

2.5. Criteris per a l'acreditació

El resultat de l'acreditació s'expressarà en termes de **favorable o desfavorable**, estructurats en quatre nivells:

- a. **Accreditat en progrés vers l'excel·lència.** La majoria dels estàndards d'acreditació rep la valoració «en progrés vers l'excel·lència» i, en conseqüència, s'identifiquen nombroses bones pràctiques que excedeixen el nivell mínim requerit.
- b. **Accreditat.** S'assoleixen tots els estàndards d'acreditació, almenys en el seu nivell mínim.
- c. **Accreditat amb condicions.** No s'assoleixen tots els estàndards d'acreditació. Es detecten problemes que es poden solucionar en un període de temps raonable.
- d. **No acreditat.** No s'assoleix la majoria de criteris d'acreditació o els més significatius.

Per a l'obtenció d'una **acreditació en progrés vers l'excel·lència** caldrà complir les tres condicions següents:

- a. No tenir cap estàndard valorat amb «s'assoleix amb condicions» o «no s'assoleix».
- b. Tenir com a mínim dos estàndards valorats amb «en progrés vers l'excel·lència», i entre ells obligatòriament o bé el 4 o bé el 6. A més, s'estableix que perquè els estàndards 4 i 6 obtinguin la valoració «en progrés vers l'excel·lència», com a mínim han d'obtenir aquesta mateixa qualificació els subestàndards 4.1 (Activitat de recerca acreditada) i 6.1. (Nivell acadèmic de les tesis doctorals i coherència amb el perfil formatiu) respectivament.
- c. Tenir valorats amb «en progrés vers l'excel·lència» els subestàndards 4.1 i 6.1.

Quan es doni alguna les tres condicions següents, la titulació s'**acreditarà amb condicions**:

- a. Quan existeixin tres estàndards valorats amb «s'assoleix amb condicions».
- b. Quan existeixin com a mínim dos estàndards valorats amb «s'assoleix amb condicions», i un d'ells sigui o bé el 4 o bé el 6. Si els subestàndards 4.1 i 6.1 s'assoleixen amb condicions, els estàndards 4 i 6 també s'assoliran amb condicions respectivament.
- c. Quan el subestàndard 6.1 (Nivell acadèmic de les tesis doctorals i coherència amb el perfil formatiu) s'assoleixi amb condicions.

Un títol no s'acreditarà quan algun dels següents estàndards es valori com a no assolit:

- a. Estàndard 1: qualitat del programa formatiu
- b. Estàndard 4: adequació del professorat
- c. Estàndard 5: eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge
- d. Estàndard 6: qualitat dels resultats

En definitiva, perquè un programa de doctorat rebi una qualificació d'en progrés vers l'excel·lència, cal que es matriculin els estudiants previstos, les tesis es completin en el temps previst, siguin de qualitat, donin resultats mesurables en contribucions científiques i el professorat sigui actiu en recerca, amb sexennis (o equivalents), projectes de recerca competitius i contribucions científiques de qualitat. Tots aquests elements es poden demostrar en l'anàlisi de les sis dimensions que componen aquesta guia.

3. ESTÀNDARDS I CRITERIS D'AVALUACIÓ

En aquest apartat es tracten amb més detall la informació i les evidències que han d'analitzar-se a l'apartat 3 de l'autoinforme (Valoració de l'assoliment dels estàndards).

3.1. Qualitat del programa formatiu

Per tal que la societat confii en la qualitat acadèmica dels programes formatius, cal que s'estableixi un marc de qualificacions de referència conegut i avalat pels màxims responsables en l'EEES, que a més permeti el reconeixement mutu entre tots els estats membres. En aquest context s'ha desenvolupat el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES), alineat amb el marc europeu construït sobre els descriptors de Dublín.

Aquest marc de referència és vàlid per a les institucions d'educació superior i per a les entitats responsables de l'assegurament extern de la qualitat de les titulacions. També ha de promoure un coneixement compartit de les expectatives associades a les qualificacions, que permeti un ús consistent dels títols atorgats i faciliti la mobilitat internacional dels doctors titulats.

Les institucions han de disposar de processos dins dels seus SGIQ que permetin el disseny i l'aprovació de les titulacions, de forma coherent amb els estàndards i directrius europeus per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior, en especial **l'ESG 1.2 (Disseny i aprovació de programes)**, que estableix que «les institucions han de tenir processos per al disseny i l'aprovació dels seus programes. Cal dissenyar els programes per tal que satisfacin els objectius establerts, incloent-hi els resultats d'aprenentatge previstos. Cal especificar i comunicar clarament la titulació que s'obté en finalitzar un programa. A més, aquesta titulació ha de referir-se al nivell corresponent del marc nacional de titulacions de l'educació superior i, en conseqüència, al marc de titulacions de l'Espai europeu d'educació superior», i també **l'ESG 1.3 (Ensenyament, aprenentatge i avaluació centrats en l'estudiant)**, que indica que «les institucions han de garantir que els programes s'ofereixen d'una manera que anima l'alumnat a adoptar un paper actiu en la creació del procés d'aprenentatge, i que l'avaluació dels estudiants reflecteix aquest enfocament» (ENQA, 2015). Finalment, és essencial disposar de procediments d'admissió, reconeixement i finalització adequats als objectius previstos, i que les polítiques d'accés i els processos i criteris d'admissió s'apliquin amb coherència i transparència d'acord amb el que estableix **l'ESG 1.4 (Admissió, progressió, reconeixement i certificació de l'alumnat)**.

La titulació ha de reflexionar sobre si s'assoleix l'estàndard següent:

El disseny del programa (línies de recerca, perfil de competències i activitats formatives) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit en el MECES.

En el cas català, aquest estàndard se supera en el procés de verificació dels ensenyaments oficials de doctorat. No obstant això, els programes de doctorat haurien de reflexionar sobre

el perfil d'ingrés dels estudiants matriculats i sobre la supervisió dels doctorands. Aquest estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 1.1. El programa disposa de mecanismes per garantir que el perfil d'ingrés dels doctorands és adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i la distribució de les línies de recerca del programa i el nombre de places ofertes.
- 1.2. El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives.

En aquest apartat, també, la institució ha de descriure les modificacions no substancials que s'han introduït en el títol i justificar, si fos el cas, la seva pertinència i el manteniment del perfil competencial.

Les **evidències** que cal considerar per avaluar aquest estàndard són les següents:⁷

- Memòria actualitzada per a la verificació de la titulació (AQU Catalunya).
- Informe de verificació i, si és el cas, de modificació de la titulació (AQU Catalunya).

Els **indicadors** que cal considerar per avaluar aquest estàndard són els següents:

- Oferta de places.
- Demanda.
- Estudiants matriculats de nou ingrés.
- Nombre total d'estudiants matriculats.
- Percentatge d'estudiants estrangers matriculats.
- Percentatge d'estudiants provinents d'estudis de màster d'altres universitats.
- Percentatge d'estudiants matriculats a temps parcial.
- Percentatge d'estudiants amb beca.
- Percentatge d'estudiants segons requeriments d'accés.
- Percentatge d'estudiants segons línia de recerca.

⁷ Entre parèntesi s'indica la institució o les institucions que aporten cada evidència.

Rúbriques

1.1. El programa disposa de mecanismes per garantir que el perfil d'ingrés dels doctorands és adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i la distribució de les línies de recerca del programa i el nombre de places ofertes.	
En progrés vers l'excel·lència	El programa disposa de mecanismes molt adients per garantir l'adequació del perfil dels estudiants i el seu nombre.
	Tots els estudiants tenen el perfil adient d'acord amb l'àmbit i les característiques del programa.
	El nombre d'estudiants és molt adient, tenint en compte l'oferta inicial de places, les línies de recerca i les característiques del programa.
S'assoleix	El programa disposa de mecanismes per garantir l'adequació del perfil dels estudiants i el seu nombre.
	La major part dels estudiants té el perfil adient d'acord amb l'àmbit i les característiques del programa.
	El nombre d'estudiants és coherent, tenint en compte l'oferta inicial de places, les línies de recerca i les característiques del programa.
S'assoleix amb condicions	El programa disposa de mecanismes que garanteixen parcialment l'adequació del perfil dels estudiants i el seu nombre.
	Una part dels estudiants té el perfil adient d'acord amb l'àmbit i les característiques del programa.
	La matrícula d'estudiants presenta valors allunyats del nombre de places ofertes i/o s'ajusta parcialment a les característiques i línies de recerca del programa.
No s'assoleix	El programa no disposa de mecanismes que garanteixin l'adequació del perfil dels estudiants i el seu nombre.
	La major part dels estudiants no té el perfil adient d'acord amb l'àmbit i les característiques del programa.
	La matrícula presenta valors molt desviats respecte de l'oferta de places i de les característiques i línies de recerca del programa.
1.2. El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives.	
En progrés vers l'excel·lència	El programa disposa de mecanismes molt adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives.

S'assoleix	El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives.
S'assoleix amb condicions	Els mecanismes de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives de què disposa el programa presenten disfuncions.
No s'assoleix	Els mecanismes de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives de què disposa el programa no són adequats.

3.2. Pertinència de la informació pública

La transparència informativa és clau a l'hora de generar confiança i incrementar la competitivitat sobre la qualitat de la formació universitària, motiu pel qual és present, d'una manera o d'una altra, en totes les declaracions i els comunicats dels ministres responsables d'educació superior en l'EEES, tal com queda reflectit, per exemple, en els comunicats de les conferències de ministres europeus d'Educació de Bergen i Londres:

«Prenent com a base tot el que s'ha assolit fins ara en el Procés de Bolonya, desitgem establir un espai europeu d'educació superior fonamentat en els principis de qualitat i transparència.» Comunicat de Bergen, 19-20 de maig de 2005.

«Els marcs de qualificacions són instruments fonamentals per aconseguir la comparabilitat i la transparència dins de l'EEES, així com per facilitar el transvasament d'estudiants dins, i entre, els sistemes d'educació superior. Aquests marcs també haurien d'ajudar les institucions d'educació superior a desenvolupar mòduls i programes d'estudis basats en els resultats de l'aprenentatge i en crèdits, i a millorar el reconeixement de qualificacions, així com tota mena d'aprenentatges anteriors.» Comunicat de Londres, 18 de maig de 2007.

Aquesta rellevància de la transparència queda reflectida de manera transversal en els estàndards europeus definits per ENQA, en els quals es fa referència a l'accés a la informació sobre les titulacions per part dels diferents grups d'interès (ENQA, 2015). Aquest estàndard d'acreditació pretén recollir aquesta posició destacada de la informació pública relacionada amb el programa formatiu.

D'acord amb l'**ESG 1.8 (Informació pública)**, «les institucions han de publicar informació clara, precisa, objectiva, actualitzada i de fàcil accés sobre les seves activitats, incloent-hi els programes». Les institucions han de facilitar informació que inclogui l'oferta de programes i els criteris de selecció, els resultats d'aprenentatge previstos, les qualificacions a què condueixen, els procediments d'ensenyament, aprenentatge i avaluació emprats, els resultats acadèmics obtinguts i les oportunitats per a l'aprenentatge disponibles per als estudiants, com també informació sobre ocupabilitat dels seus titulats.

La publicació de la informació garanteix la transparència i facilita la rendició de comptes, en sintonia amb els referents europeus en matèria de qualitat en l'ensenyament superior. En

concret, pel que fa a l'**ESG 1.7 (Gestió de la informació)**, «les institucions han de garantir que recopilen, analitzen i utilitzen la informació rellevant per a la gestió eficaç dels seus programes i altres activitats».

A més, en les directrius de l'**ESG 1.1 (Política d'assegurament de la qualitat)** s'estableix que per facilitar aquest objectiu la política ha de ser pública.

Per garantir la qualitat de la informació pública, les institucions han de reflexionar periòdicament sobre la validesa, la rellevància i l'actualització de la informació pública, la seva accessibilitat i els processos de millora contínua que en garanteixen la qualitat.

La titulació ha de reflexionar sobre si s'assoleix l'estàndard següent:

La institució informa de manera adequada tots els grups d'interès sobre les característiques del programa de doctorat i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat.

Aquest estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.
- 2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació.
- 2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca el programa de doctorat.

La institució ha de reflexionar sobre la completesa, visibilitat, agregació i actualització de la informació que es mostra públicament. La taula 1.1 mostra el contingut que hauria d'estar disponible públicament al web de la institució sobre el desenvolupament operatiu dels programes de doctorat.

Taula 1.1. Contingut de la informació pública sobre el desenvolupament operatiu dels programes de doctorat

DIMENSÍO	CONTINGUTS
ACCÉS AL PROGRAMA DE DOCTORAT	<ul style="list-style-type: none"> - Objectius del programa. - Perfil d'ingrés. - Perfil de sortida. - Nombre de places ofertes. - Període i procediment de matriculació. - Requisits i criteris d'admissió. - Procediment i assignació de tutor i director de tesi. - Complements de formació. - Beques.
ORGANITZACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Línies de recerca. - Activitats formatives.

	- Procediment per a l'elaboració i la defensa del pla de recerca.
PLANIFICACIÓ OPERATIVA	<ul style="list-style-type: none"> - Normativa acadèmica. - Durada dels estudis i permanència. - Calendari acadèmic. - Recursos d'aprenentatge: <ul style="list-style-type: none"> o Espais virtuals de comunicació. o Laboratoris. o Biblioteca. o Altres. - Sistema de garantia interna de la qualitat.
PROFESSORAT	<ul style="list-style-type: none"> - Professorat del programa. - Perfil acadèmic i investigador. - Informació de contacte.
PROGRAMES DE MOBILITAT	<ul style="list-style-type: none"> - Objectius. - Normativa general. - Beques.
TESI DOCTORAL	<ul style="list-style-type: none"> - Normativa i marc general (avaluació, dipòsit, defensa, menció internacional al títol, estructura, etc.). - Tesis defensades els darrers cursos acadèmics.
INSERCIÓ LABORAL	- Principals sortides laborals (empreses, universitats i altres institucions) dels doctorands del programa.

La informació pública relacionada amb les dades i els indicadors derivats es pot dividir també en categories que permetin distingir aquells indicadors relacionats amb l'accés i la matrícula, el professorat, la satisfacció dels agents implicats, les estades de recerca, i els resultats acadèmics i d'inserció laboral.

La taula 1.2 mostra els **indicadors mínims** —la universitat pot ampliar-los— sobre el desenvolupament operatiu dels programes de doctorat que la institució ha de publicar. Aquests indicadors, seguint les definicions establertes a UNEIX, haurien de fer referència al darrer curs disponible.

Taula 1.2. Indicadors mínims que haurien de ser públics (disponibles a UNEIX/WINDDAT)

DIMENSIÓ	INDICADORS
QUALITAT DEL PROGRAMA FORMATIU	<ul style="list-style-type: none"> - Oferta de places. - Demanda. - Estudiants matriculats de nou ingrés. - Nombre total d'estudiants matriculats. - Percentatge d'estudiants estrangers matriculats. - Percentatge d'estudiants provinents d'estudis de màster d'altres universitats. - Percentatge d'estudiants matriculats a temps parcial. - Percentatge d'estudiants amb beca.
ADEQUACIÓ DEL PROFESSORAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de directors de tesis defensades. - Percentatge de sexennis vius dels directors de tesis defensades.

DIMENSIÓ	INDICADORS
EFICÀCIA DELS SISTEMES DE SUPORT A L'APRENTATGE	<ul style="list-style-type: none"> - Satisfacció dels doctorands amb els estudis. - Satisfacció dels directors de tesi amb els estudis.
QUALITAT DELS RESULTATS	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de tesis defensades a temps complet. - Nombre de tesis defensades a temps parcial. - Durada mitjana del programa de doctorat a temps complet. - Durada mitjana del programa de doctorat a temps parcial. - Percentatge d'abandonament del programa. - Percentatge de doctors amb menció internacional. - Nombre de resultats científics de les tesis doctorals. - Percentatge d'estudiants del programa de doctorat que han fet estades de recerca. - Taxa d'ocupació. - Taxa d'adequació de la feina als estudis.

Les **evidències** que cal considerar per avaluar aquest estàndard són les següents:

- Web de la institució o la titulació (universitat).
- Documentació lligada als processos del SGIQ sobre informació pública, recollida d'informació i rendició de comptes (universitat).

Rúbriques

2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.	
En progrés vers l'excel·lència	S'ofereix informació actualitzada, exhaustiva i pertinent sobre les característiques del programa i el seu desenvolupament operatiu.
	La informació és molt clara, llegible, agregada i accessible a tots els grups d'interès.
S'assoleix	S'ofereix informació pertinent sobre les característiques del programa i el seu desenvolupament operatiu.
	La informació és clara, llegible, agregada i accessible als grups d'interès.
S'assoleix amb condicions	S'ofereix informació parcial sobre les característiques del programa i el seu desenvolupament operatiu.
	La informació publicada presenta certes mancances pel que fa a claredat, llegibilitat, agregació i accessibilitat.

No s'assoleix	S'ofereix informació deficient sobre les característiques del programa i el seu desenvolupament operatiu.
	La informació publicada presenta serioses mancances pel que fa a claredat, llegibilitat, agregació i accessibilitat.
2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació.	
En progrés vers l'excel·lència	L'accés a la informació per als grups d'interès és fàcil, complet i agregat, i inclou els resultats acadèmics i de satisfacció del programa.
S'assoleix	La institució proporciona accés a la informació als grups d'interès, que inclou els resultats acadèmics i de satisfacció del programa.
S'assoleix amb condicions	La institució proporciona un accés parcial a la informació als grups d'interès.
No s'assoleix	La institució no proporciona un accés fàcil a la informació o no inclou informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció de la titulació.
2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca el programa de doctorat.	
En progrés vers l'excel·lència	La institució publica i difon de manera exhaustiva la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes, que inclouen els resultats del seguiment i de l'acreditació.
S'assoleix	La institució publica la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes, que inclouen els resultats del seguiment i de l'acreditació.
S'assoleix amb condicions	La institució publica de manera parcial la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes, que inclouen els resultats del seguiment i de l'acreditació.
No s'assoleix	La institució no publica la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes.

3.3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

En correspondència amb la confiança que la societat diposita en la gestió autònoma de les universitats i amb la transparència exigida en el marc de l'EEES, les universitats han de garantir que les seves actuacions van en la direcció adequada per aconseguir els objectius associats als ensenyaments que imparteixen. Per a això, les universitats han de disposar de polítiques i sistemes de garantia interna de la qualitat formalment establerts i públicament disponibles. El SGIQ és, en conseqüència, un instrument clau en la definició de les activitats formatives del centre.

El disseny i la implementació del SGIQ donen resposta als estàndards i directrius europeus (ESG) per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior, en especial els **ESG 1.1 (Política d'assegurament de la qualitat)** i **1.9 (Seguiment continu i avaluació periòdica dels programes)** (ENQA, 2015). Tal com recull l'ESG 1.1, «Les institucions han de tenir una política d'assegurament de la qualitat que sigui pública i que formi part de la seva gestió estratègica. Les parts interessades internes han de desenvolupar i aplicar aquesta política a través d'estructures i processos adequats i, alhora, implicar-hi les parts interessades externes». Aquests grups d'interès interns assumeixen la seva responsabilitat en la qualitat i es comprometen a assegurar-la a tots els nivells i a desenvolupar una cultura de qualitat. Per assolir aquest objectiu, han de desenvolupar i implementar una estratègia per a la millora continuada de la qualitat. L'estratègia, la política i els procediments han de tenir un estatus formal i han d'estar públicament disponibles.

Les institucions, d'acord amb l'**ESG 1.9**, també «han de fer un seguiment i una revisió periòdica dels programes que ofereixen per garantir que assoleixen els objectius previstos i que responen a les necessitats de l'alumnat i la societat. Aquestes revisions han de comportar una millora continuada dels programes. Qualsevol acció que es planifiqui o s'adopti com a resultat de la revisió s'ha de comunicar a totes les parts interessades». A més, aquest plantejament també va quedar convenientment recollit en el Reial decret 1393/2007, que estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, modificat pel Reial decret 861/2010, en què s'explicita que les universitats han de garantir que les seves actuacions assegurin l'assoliment dels objectius associats a la formació que imparteixen, i també en el Reial decret 420/2015, de 29 de maig, de creació, reconeixement, autorització i acreditació d'universitats i centres universitaris, que estableix la certificació dels SGIQ com a pas previ per a l'acreditació institucional dels centres docents.

En el moment de l'acreditació d'una titulació, es considera que la institució ja té un SGIQ formalment establert i suficientment implementat, que garanteix la qualitat de les titulacions que estan dins del seu abast i que, per tant, defineix els processos per al disseny, l'aprovació, la implementació, el seguiment, la revisió i millora i, finalment, l'acreditació dels seus programes formatius. Aquest moment, que està relacionat amb l'assegurament extern de la qualitat en l'educació superior, també ha de donar resposta a l'**ESG 2.1 (Presa en consideració de l'assegurament intern de la qualitat)**, que indica que «L'assegurament extern de la qualitat ha d'abordar l'eficàcia dels processos d'assegurament intern de la qualitat [...]».

La titulació ha de reflexionar sobre si s'assoleix l'estàndard següent:

La institució disposa d'un sistema de garantia interna de la qualitat formalment establert i implementat que assegura, de manera eficient, la qualitat i la millora continuada del programa de doctorat.

L'estàndard global es desglossa en els estàndards concrets següents:

3.1. El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seu seguiment i la seva acreditació.

3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient dels programes de doctorat.

3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament per analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.

Les **evidències** que cal considerar per avaluar aquest estàndard són les següents:

- **Documentació del SGIQ** (universitat):
 - Procés de disseny i aprovació dels programes de doctorat.
 - Procés de seguiment dels programes de doctorat.
 - Procés d'acreditació dels programes de doctorat.
 - Procés de revisió del SGIQ.
- **Plans i seguiment de les accions de millora del programa de doctorat** (universitat).
- **Instruments per a la recollida d'informació sobre el grau de satisfacció dels grups d'interès** (universitat).

Rúbriques

3.1. El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seu seguiment i la seva acreditació.	
<i>En progrés vers l'excel·lència</i>	El SGIQ disposa de processos implementats que faciliten de forma òptima el disseny i l'aprovació dels programes, com també el seu seguiment i la seva acreditació, amb implicació de tots els grups d'interès.
<i>S'assoleix</i>	El SGIQ disposa de processos implementats que faciliten el disseny i l'aprovació dels programes, com també el seu seguiment i la seva acreditació, amb implicació dels grups d'interès més significatius.
<i>S'assoleix amb condicions</i>	El SGIQ disposa de processos implementats que faciliten parcialment el disseny i l'aprovació dels programes, com també el seu seguiment i la seva acreditació.
<i>No s'assoleix</i>	EL SGIQ no disposa de processos (o no estan implementats) per al disseny i l'aprovació dels programes, el seu seguiment i la seva acreditació.
3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient dels programes de doctorat.	

En progrés vers l'excel·lència	El SGIQ disposa d'un procés implementat que gestiona de forma òptima la recollida de resultats rellevants, amb l'existència d'un quadre d'indicadors amb informació completa sobre la seva evolució temporal.
	El SGIQ permet la recollida de la informació sobre la satisfacció dels grups d'interès (especialment de titulats, doctorands, professorat i ocupadors) respecte del programa.
S'assoleix	El SGIQ disposa d'un procés implementat que gestiona la recollida de resultats rellevants, amb l'existència d'un quadre d'indicadors amb informació sobre la seva evolució temporal.
	El SGIQ permet la recollida de la informació sobre la satisfacció dels doctorands i titulats respecte del programa.
S'assoleix amb condicions	El SGIQ disposa d'un procés implementat que gestiona parcialment la recollida de resultats rellevants, amb l'existència d'un quadre d'indicadors amb informació també parcial sobre la seva evolució temporal.
	El SGIQ només recull informació sobre la satisfacció dels doctorands en relació amb aspectes parcials del programa.
No s'assoleix	El SGIQ no disposa d'un procés (o no està implementat) per a la gestió de la recollida dels resultats del programa. Les dades de què es disposa són parcials i no inclouen cap sèrie temporal.
	El SGIQ no recull informació sobre la satisfacció dels grups d'interès respecte del programa.
3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament per analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.	
En progrés vers l'excel·lència	El SGIQ disposa d'un procés implementat que obliga la institució a revisar de forma periòdica i completa l'adequació del mateix SGIQ. La revisió es concreta en un informe que recull la reflexió sobre el funcionament del SGIQ i que permet fer un seguiment dels canvis realitzats.
	Les accions de millora del SGIQ són coherents amb la revisió efectuada i s'estructuren en plans de millora que recullen tots els elements necessaris per a un seguiment òptim i periòdic de la seva implantació.
S'assoleix	El SGIQ disposa d'un procés implementat per a la seva revisió que es concreta en un informe que recull la reflexió sobre el funcionament del SGIQ i inclou els canvis realitzats en el sistema.

	Les accions de millora del SGIQ són coherents amb la revisió efectuada i s'estructuren en plans de millora que recullen els elements mínims necessaris per fer un seguiment suficient de la implantació de les mesures.
S'assoleix amb condicions	El SGIQ disposa d'un procés per a la seva revisió, però no està implementat. Es duen a terme algunes accions no sistemàtiques de revisió i millora dels processos del SGIQ.
	Les accions de millora del SGIQ tenen un abast i una prioritització parcials, i el seu seguiment no és sistemàtic.
No s'assoleix	El SGIQ no disposa d'un procés per a la seva revisió.
	No es duen a terme accions de revisió i millora del SGIQ.

3.4. Adequació del professorat

El professorat ha de tenir l'experiència i la formació adequades als objectius del programa de doctorat, i ser suficient en nombre i dedicació per cobrir-ne les tasques principals: la tutoria i la direcció de tesi, la impartició i l'avaluació de les activitats formatives si escau, la gestió del programa, etc.

Assegurar la qualitat i la idoneïtat del professorat respon de forma directa als estàndards europeus per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior, en concret a l'**ESG 1.5 (Assegurament de la qualitat del professorat)**, que recomana que «les institucions han d'assegurar-se que el seu professorat és competent. Han d'aplicar processos justos i transparents per a la contractació i el desenvolupament del personal» (ENQA, 2015).

El **professorat** del programa de doctorat el compon el personal docent i investigador de la unitat responsable del programa de doctorat que participa en el desenvolupament docent del programa (tutorització, direcció de tesi, impartició d'activitats formatives, participació en la comissió acadèmica, comissions de seguiment, etc.). Excepcionalment podrien formar part de la plantilla de professorat del programa altres persones doctores que estableixin els estatuts de l'escola de doctorat / universitat.

El/la **tutor/a** és la persona responsable que la formació i l'activitat investigadora s'adeqüin als principis dels programes i, si fos el cas, als de les escoles de doctorat. Les persones tutores han de ser professors/es del programa de doctorat. La figura de tutor/a i director/a de tesi solen coincidir quan aquesta darrera és a la vegada professor/a del programa de doctorat.

El/la **director/a de tesi** és el màxim responsable en la conducció del conjunt de tasques d'investigació del doctorand. El/la directora/a de tesi serà el màxim responsable de la coherència i idoneïtat de les activitats de formació, de l'impacte i la novetat en el seu camp, i de la temàtica de la tesi doctoral. També ho serà de l'adequació del doctorand als projectes i activitats als quals s'inscriu. Les tasques d'orientació acadèmica les comparteix amb la

persona tutora del doctorand. El/la directora/a de tesi no ha de ser necessàriament professor/a del programa de doctorat.

En conseqüència, s'espera que el programa de doctorat reflexioni sobre l'assoliment de l'estàndard següent:

El professorat és suficient i adequat d'acord amb les característiques del programa de doctorat, l'àmbit científic i el nombre d'estudiants.

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 4.1. El professorat té una activitat de recerca acreditada.
- 4.2. El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions.
- 4.3. El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis i la tutorització dels doctorands.
- 4.4. El grau de participació de professorat estranger i de doctors internacionals en les comissions de seguiment i en els tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa.

El programa de doctorat ha de reflexionar sobre el manteniment de les condicions inicials de verificació, especialment sobre els aspectes següents:

- L'experiència acreditada del personal docent i investigador.
- La qualitat de les contribucions científiques.
- El nombre de projectes competitius de recerca actius.
- La internacionalització del professorat.

Les **evidències** que cal considerar per avaluar aquest estàndard són les següents:

- Projectes de recerca competitius en vigor en què l'IP és professor del programa (universitat).
- Professorat que participa en projectes de recerca competitius vigents (universitat).
- Contribucions científiques del professorat rellevants en l'àmbit del programa (universitat).
- Professorat estranger⁸ entre el professorat que dirigeix tesis doctorals i entre el que imparteix activitats formatives (universitat).

⁸ Es considera professorat estranger tot aquell que no estigui vinculat a una universitat catalana o de la resta de l'Estat.

- Resultats de les accions de foment de la direcció de tesis doctorals dirigides al professorat (universitat).
- Si escau, es poden considerar un pla de formació o documents del SGIQ relacionats amb l'assegurament de la qualitat del professorat, polítiques de recursos humans, etc. (universitat).

Els **indicadors** que cal considerar per avaluar aquest estàndard són els següents:

- Nombre de directors de tesis defensades (universitat).
- Percentatge de sexennis vius del professorat del programa (universitat).
- Percentatge de sexennis vius dels directors de tesis defensades (universitat).

Rúbriques

4.1. El professorat té una activitat de recerca acreditada.	
En progrés vers l'excel·lència	Com a mínim tres quartes parts del professorat associat al programa de doctorat tenen una activitat de recerca acreditada.
S'assoleix	Al voltant del 60% del professorat associat al programa de doctorat té una activitat de recerca acreditada.
S'assoleix amb condicions	Menys del 50% del professorat associat al programa de doctorat té una activitat de recerca acreditada.
No s'assoleix	Menys d'una quarta part del professorat associat al programa de doctorat té una activitat de recerca acreditada.
4.2. El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions.	
En progrés vers l'excel·lència	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors són molt adients per dirigir les tesis doctorals i atendre els doctorands, i, si fos el cas, per impartir les activitats formatives del programa.
S'assoleix	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors són suficients per dirigir les tesis doctorals i atendre els doctorands, i, si fos el cas, per impartir les activitats formatives del programa.
S'assoleix amb condicions	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors no són suficients ni per dirigir les tesis doctorals i atendre els doctorands ni, si fos el cas, per impartir les activitats formatives del programa.
No s'assoleix	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors presenten greus deficiències per poder dirigir les tesis doctorals i atendre els doctorands, i, si fos el cas, per poder impartir les activitats formatives del programa.

4.3. El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis i la tutorització dels doctorands.	
En progrés vers l'excel·lència	El programa de doctorat (o la institució) compta amb mecanismes clars i molt adients de reconeixement i foment de les tasques de tutorització i direcció de tesis.
S'assoleix	El programa de doctorat (o la institució) compta amb mecanismes de reconeixement i foment de les tasques de tutorització i direcció de tesis.
S'assoleix amb condicions	Els mecanismes de reconeixement i foment de les tasques de tutorització i direcció de tesis amb què compta el programa de doctorat (o la institució) presenten mancances.
No s'assoleix	El programa de doctorat (o la institució) no compta amb mecanismes de reconeixement i foment de les tasques de tutorització i direcció de tesis.
4.4. El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en els tribunals de tesi i les comissions de seguiment és adequat a l'àmbit científic del programa.	
En progrés vers l'excel·lència	El programa compta amb una elevada i pertinent presència de persones expertes internacionals en els tribunals de tesis i en les comissions de seguiment i informes previs.
S'assoleix	El programa compta amb presència de persones expertes internacionals en els tribunals de tesis i en les comissions de seguiment i informes previs.
S'assoleix amb condicions	El programa compta amb presència escassa de persones expertes internacionals en els tribunals de tesis i en les comissions de seguiment i informes previs.
No s'assoleix	El programa no compta amb presència de persones expertes internacionals en els tribunals de tesis i en les comissions de seguiment i informes previs.

3.5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

A més del professorat, les institucions posen a la disposició dels estudiants un seguit de serveis i recursos per motivar, facilitar i enriquir el seu aprenentatge, independentment de la localització (al campus, aprenentatge a distància, etc.). En aquest context, **l'ESG 1.6 (Recursos d'aprenentatge i de suport a l'alumnat)** recomana que «les institucions han de disposar d'un finançament apropiat per a les activitats d'aprenentatge i ensenyament i garantir recursos d'aprenentatge i de suport a l'alumnat que siguin adequats i de fàcil accés» (ENQA, 2015).

En conseqüència, s'espera que la institució reflexioni sobre l'assoliment de l'estàndard següent:

Els recursos materials i serveis necessaris per al desenvolupament de les activitats previstes en el programa de doctorat i per a la formació del doctorand són suficients i adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa.

En aquest apartat es fa referència a tots els serveis i recursos que contribueixen al suport a l'aprenentatge. L'abast d'aquest apartat inclou:

- **Recursos materials**, com ara instal·lacions (espais per a la ubicació i el treball dels doctorands, laboratoris, aules d'informàtica, biblioteques, etc.), infraestructures tecnològiques, equipament i material científicotècnic, etc.
- **Serveis**, principalment els d'acollida i altres prestacions logístiques (habitatge, assessorament sobre qüestions legals respecte de la residència, etc.), d'orientació acadèmica (beques, mobilitat, projectes, etc.) i d'orientació professional i inserció laboral.

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 5.1. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat.
- 5.2. Els serveis a l'abast dels doctorands ofereixen el suport adequat al procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.

Les **evidències** que cal considerar per avaluar aquest estàndard són les següents:

- Documentació del SGIQ sobre el procés de garantia de la qualitat dels recursos materials (universitat).
- Pla d'actuació institucional per facilitar la inserció laboral (universitat).
- Documentació del SGIQ sobre el procés de suport i orientació als doctorands (universitat).

Els **indicadors** que cal considerar per avaluar aquest estàndard són els següents:

- Satisfacció dels doctorands amb els estudis (universitat).
- Satisfacció dels directors de tesis amb els estudis (universitat).

Rúbriques

- 5.1. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat.

En progrés vers l'excel·lència	Els recursos materials i altres serveis disponibles són molt adequats per garantir el desenvolupament de la recerca que han de dur a terme les persones doctorandes.
S'assoleix	Els recursos materials i altres serveis disponibles són adequats per garantir el desenvolupament de la recerca que han de dur a terme les persones doctorandes.
S'assoleix amb condicions	Els recursos materials i altres serveis disponibles presenten deficiències a l'hora de garantir el desenvolupament de la recerca que han de dur a terme les persones doctorandes.
No s'assoleix	Els recursos materials i altres serveis disponibles no garanteixen el desenvolupament correcte de la recerca que han de dur a terme les persones doctorandes.
5.2. Els serveis a l'abast dels doctorands ofereixen el suport adequat al procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.	
En progrés vers l'excel·lència	Els serveis a l'abast dels doctorands ofereixen un suport molt adequat al procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.
	Els estudiants estan molt satisfets amb els serveis i recursos materials al seu abast.
S'assoleix	Els serveis a l'abast dels doctorands ofereixen un suport adequat al procés d'aprenentatge i la incorporació al mercat laboral.
	Els estudiants estan satisfets amb els serveis i recursos materials al seu abast.
S'assoleix amb condicions	Els serveis a l'abast dels doctorands presenten mancances en el suport al procés d'aprenentatge i la incorporació al mercat laboral.
	Els estudiants estan parcialment satisfets amb els serveis i recursos materials al seu abast.
No s'assoleix	Els serveis a l'abast dels doctorands no ofereixen el suport necessari al procés d'aprenentatge i la incorporació al mercat laboral.
	Els estudiants no estan satisfets amb els serveis i recursos materials al seu abast.

3.6. Qualitat dels resultats

Els resultats del programa s'han de recollir i analitzar per a la revisió i la millora de la titulació. S'entén per resultats del programa formatiu els resultats de l'aprenentatge i els acadèmics, els de la inserció laboral i els de la satisfacció dels grups d'interès.

L'avaluació dels aprenentatges en l'elaboració de la tesi doctoral és el procés que permet determinar el grau d'assoliment dels resultats d'aprenentatge, tal com recull l'**ESG 1.3 (Aprenentatge, ensenyament i avaluació centrats en l'alumnat)**, que recomana: «les institucions han de garantir que els programes s'ofereixen d'una manera que anima l'alumnat a adoptar un paper actiu en la creació del procés d'aprenentatge, i que l'avaluació dels estudiants reflecteix aquest enfocament» (ENQA, 2015). Tant les tesis doctorals com les activitats formatives i el sistema d'avaluació han de ser pertinents, públics i adequats per certificar els aprenentatges reflectits en el perfil de formació. L'adequació del sistema d'avaluació implica un judici sobre la seva pertinència (validesa) i una valoració sobre el grau en què aquestes activitats discriminen i se n'assegura la qualitat (fiabilitat). A més, les institucions han de posar en marxa processos i instruments per recollir informació sobre la progressió dels estudiants, fer-ne un seguiment i actuar en conseqüència d'acord amb el que estableix l'**ESG 1.4 (Admissió, progressió, reconeixement i certificació de l'alumnat)**.

Els resultats de la inserció laboral dels doctors també s'han de valorar en aquesta secció, perquè són un dels resultats clau de la formació universitària. Aquest apartat ha d'aprofitar la riquesa del sistema d'informació del sistema universitari català sobre aquest aspecte, que permet una anàlisi contextualitzada dels seus principals indicadors.

En conseqüència, s'espera que el programa de doctorat reflexioni sobre l'assoliment de l'estàndard següent:

Les tesis doctorals, les activitats formatives i l'avaluació són coherents amb el perfil de formació. Els resultats quantitatius dels indicadors acadèmics i d'inserció laboral són adequats.

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 6.1. Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès.
- 6.2. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat.
- 6.3. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

Les **evidències** que cal considerar per avaluar aquest estàndard són les següents:

- **Tesis doctorals** generades en el marc del programa de doctorat (punt 6.1) (universitat).
- **Informació** sobre activitats formatives i sistemes d'avaluació (punt 6.1) (universitat).

Els **indicadors** que cal considerar per avaluar aquest estàndard, concretament el punt 6.2, són els següents:

- Nombre de tesis defensades a temps complet.

- Nombre de tesis defensades a temps parcial.
- Durada mitjana del programa de doctorat a temps complet.
- Durada mitjana del programa a temps parcial.
- Percentatge d'abandonament del programa.
- Percentatge de doctors amb menció internacional.
- Nombre de resultats científics de les tesis doctorals.
- Percentatge d'estudiants del programa de doctorat que han fet estades de recerca (iguals o superiors a 3 mesos).

Els **indicadors** que cal considerar per avaluar aquest estàndard, concretament el punt 6.3, són els següents:

- Taxa d'ocupació.
- Taxa d'adequació de la feina als estudis.

6.1. Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès.	
En progrés vers l'excel·lència	Les evidències documentades dels assoliments dels doctorands, especialment de la tesi doctoral i altres resultats de la recerca, posen de manifest l'alt nivell de formació i satisfan molt adequadament els requisits del nivell de qualificacions requerit (MECES).
	Les tesis doctorals responen a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat.
	La metodologia i les activitats formatives s'alineen satisfactòriament amb els resultats d'aprenentatge. Els sistemes i criteris d'avaluació són molt pertinents per certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge.
S'assoleix	Les evidències documentades dels assoliments dels doctorands, especialment de la tesi doctoral i altres resultats de la recerca, posen de manifest un adequat nivell de formació i satisfan suficientment els requisits del nivell de qualificacions requerit (MECES).
	La majoria de les tesis doctorals responen a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat.
	La metodologia i les activitats formatives s'alineen amb els resultats d'aprenentatge. Els sistemes i criteris d'avaluació són adequats per certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge.

S'assoleix amb condicions	Les evidències documentades dels assoliments dels doctorands, especialment de la tesi doctoral i altres resultats de la recerca, posen de manifest un nivell de formació desigual i no satisfan suficientment els requisits del nivell de qualificacions requerit (MECES).
	Les tesis doctorals responen parcialment a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat.
	La metodologia i les activitats formatives s'alineen parcialment amb els resultats d'aprenentatge. Els sistemes i criteris d'avaluació presenten inadequacions a l'hora de poder certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge.
No s'assoleix	Les evidències documentades dels assoliments dels doctorands, especialment de la tesi doctoral i altres resultats de la recerca, posen de manifest un inadequat nivell de formació i no satisfan els requisits del nivell de qualificacions requerit (MECES).
	Les tesis doctorals rars vegades responen a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat.
	No hi ha una relació clara entre els resultats d'aprenentatge i les metodologies i activitats docents del programa. Els sistemes i criteris d'avaluació no són adequats per certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge.
6.2. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat.	
En progrés vers l'excel·lència	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal de tots els indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia dels doctorands i els programes equivalents, i mostra clarament la millora continuada del programa de doctorat.
S'assoleix	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal de la majoria dels indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia dels doctorands i els programes equivalents, i mostra la millora continuada del programa de doctorat.
S'assoleix amb condicions	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal dels indicadors acadèmics presenta desajustos amb la tipologia dels doctorands i els programes equivalents, i no mostra una millora continuada clara del programa de doctorat.
No s'assoleix	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal dels indicadors acadèmics presenta un desajust significatiu i greu en relació amb la tipologia dels doctorands i els programes equivalents, i no mostra una millora continuada del programa de doctorat.
6.3. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa de doctorat.	

En progrés vers l'excel·lència	La utilitat de la formació rebuda és superior a la d'altres programes del mateix àmbit disciplinari.
	La taxa d'ocupació és superior a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, i és superior a la de programes similars.
	La taxa d'adequació és superior a la d'altres programes del mateix àmbit disciplinari.
S'assoleix	La utilitat de la formació rebuda és adequada comparada amb la d'altres programes del mateix àmbit disciplinari.
	La taxa d'ocupació és superior a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, i és adequada comparada amb la de programes similars.
	La taxa d'adequació és adequada comparada amb la d'altres programes del mateix àmbit disciplinari.
S'assoleix amb condicions	La utilitat de la formació rebuda és baixa comparada amb la d'altres programes del mateix àmbit disciplinari.
	La taxa d'ocupació és propera a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, però és baixa comparada amb la de programes similars.
	La taxa d'adequació és lleugerament baixa comparada amb la d'altres programes del mateix àmbit disciplinari.
No s'assoleix	La utilitat de la formació rebuda presenta valors molt per sota de la mitjana de la valoració d'altres programes del mateix àmbit disciplinari.
	La taxa d'ocupació és baixa comparada amb la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat.
	La taxa d'adequació és inferior a la d'altres programes.
	La titulació no duu a terme estudis d'inserció laboral.

4. RESULTAT DE L'ACREDITACIÓ

4.1. Informe final

Per a la elaboració de l'informe d'acreditació definitiu (IdA) que emet la CEA, es tindrà com a principal evidència l'informe de visita externa elaborat pel CAE (IAE). Els IdA poden ser favorables o desfavorables i, d'acord amb els criteris d'acreditació, es poden estructurar en quatre possibles nivells:

1. Informe favorable:
 - a. Acreditat en progrés vers l'excel·lència.
 - b. Acreditat.
 - c. Acreditat amb condicions.
2. Informe desfavorable:
 - a. No acreditat.

L'IdA ha de contenir, com a mínim, la informació següent:

1. Descripció del context del programa de doctorat.
2. Descripció del procediment utilitzat, incloent-hi els experts implicats.
3. Resultats de l'avaluació per a cadascun dels estàndards.
4. Resultat final de l'avaluació.
5. Bones pràctiques detectades.
6. Propostes de millora (recomanacions per a les accions de seguiment).

AQU Catalunya envia l'IdA al Consell d'Universitats perquè, d'acord amb el procediment legal establert, acrediti la titulació avaluada.

Els informes d'acreditació i també els de visita es publicaran al Portal d'Informes d'AQU Catalunya (<http://estudis.aqu.cat/informes>).

4.2. Segells i certificats

Quan la titulació avaluada obtingui un informe d'acreditació favorable, AQU Catalunya emetrà un segell de qualitat numerat inequívocament i el certificat corresponent. El segell tindrà una validesa màxima de 6 anys.

En funció de la valoració de l'informe final, els programes rebran un segell d'acreditació favorable (acreditat o acreditat amb condicions) o d'acreditació excel·lent (acreditat en progrés vers l'excel·lència).

Les condicions per al seu ús estan determinades en el document aprovat pel Consell de Direcció d'AQU Catalunya *Segells de qualitat d'AQU Catalunya i condicions per al seu ús* (AQU, 2014).

Aquests segells es publicaran a través de la pàgina web Estudis Universitaris de Catalunya (EUC), <http://estudis.aqu.cat>.

4.3. Efectes de l'acreditació

L'acreditació d'un programa de doctorat per part del Consell d'Universitats permet a la universitat responsable continuar amb la seva implantació, en els termes establerts a la darrera memòria de verificació, per un període màxim de sis anys.

En el cas que el Consell d'Universitats no acrediti un programa, la institució responsable **no podrà matricular nous estudiants i haurà d'iniciar totes les accions recollides a la memòria de verificació per extingir progressivament la titulació**, tot respectant els drets dels estudiants matriculats.

5. SEGUIMENT I MILLORA CONTINUADA

El procés de seguiment és cíclic, amb una periodicitat mínima de 3 anys que conflueix regularment amb el procés d'acreditació dels programes de doctorat. L'autoinforme que elabora el centre que ha de sotmetre a acreditació els seus programes coincideix en l'estructura i el contingut amb els ISPD que ha elaborat periòdicament.

En funció dels resultats de l'avaluació que faci AQU Catalunya dels ISPD, la CEA pot avaluar-los en cicles successius per analitzar l'evolució del desplegament dels programes i preparar-ne l'acreditació. Com molt bé s'explicita en la directriu corresponent a l'estàndard associat a l'aplicació dels processos d'avaluació (ESG 2.3) (ENQA, 2015):

«L'assegurament extern de la qualitat no acaba amb l'informe dels experts. Aquest informe ofereix una orientació clara per a l'acció institucional. Les agències disposen d'un procés de seguiment sistemàtic per examinar les mesures que aplica la institució. La naturalesa del seguiment dependrà del disseny de l'assegurament extern de la qualitat.»

En coherència amb aquesta assumpció i d'acord amb el resultat de l'avaluació del seguiment, l'objectiu d'AQU Catalunya ha de ser garantir que la institució s'ocupa d'una manera ràpida dels àmbits susceptibles de millora i afavoreix la capacitat de superació.

En línia amb aquest enfocament, i de manera cíclica, el centre té la responsabilitat de portar a terme el seguiment i de garantir la millora continuada del sistema de gestió del seguiment dels programes, d'acord amb el que estableixin els seus processos interns de gestió. A aquest efecte, el centre ha d'informar de l'estat de les millores dutes a terme a través dels ISPD. En els ISPD, també s'hi han d'incloure els canvis que s'hagin dut a terme arran de les modificacions que es puguin haver requerit a l'informe d'avaluació del seguiment.

En cas que la institució faci qualsevol canvi en la naturalesa del programa que pugui afectar l'abast o la validesa de l'avaluació, aquest canvi ha de quedar especificat en l'ISPD i s'ha de notificar a AQU Catalunya per tal que avaluï la continuïtat de la validesa de l'avaluació.

ANNEX I. MODEL D'AUTOINFORME PER A L'ACREDITACIÓ DELS PROGRAMES DE DOCTORAT

INTRODUCCIÓ

En aquest document es proposa un model d'autoinforme per a programes de doctorat amb directrius específiques per elaborar-lo. Té la mateixa estructura que els ISPD.

La institució pot presentar la informació per a l'acreditació adaptant-se a l'estructura del model proposat o bé pot adaptar el model segons el disseny intern que hagi establert. En aquest cas, però, és important que l'informe, independentment de l'estructura, doni resposta a cada un dels aspectes establerts a en aquesta guia.

Autoinforme per a l'acreditació del programa de doctorat

Universitat	
Nom del programa de doctorat	
Codi RUCT	
Dades de contacte	
Coordinador acadèmic / responsable de la titulació	

Responsables de l'elaboració de l'autoinforme	
Òrgan responsable d'aprovació	
Data d'aprovació	

1. Presentació del programa

Visió global del programa per situar el lector de l'informe.

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

Descripció breu del procés seguit en l'elaboració de l'autoinforme, subratllant si hi ha hagut problemàtiques (recollida dades, etc.) o discrepàncies respecte del que s'havia previst al SGIQ.

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards

En aquest apartat, la institució ha de fer una argumentació basada en les evidències sobre el grau d'assoliment dels sis estàndards d'acreditació per part del programa de doctorat. Es recomana que el programa de doctorat s'atorgui una valoració sobre el grau d'assoliment de l'estàndard (s'assoleix en progrés d'excel·lència; s'assoleix; s'assoleix amb condicions; no s'assoleix):

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

El disseny del programa (línies de recerca, perfil de competències i activitats formatives) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit en el MECES.

1.1. El programa disposa de mecanismes per garantir que el perfil d'ingrés dels doctorands és adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i la distribució de les línies de recerca del programa i el nombre de places ofertes

1.2. El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives.

Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

La institució informa de manera adequada tots els grups d'interès sobre les característiques del programa de doctorat i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat.

2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.

2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació.

2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca el programa de doctorat.

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

La institució disposa d'un sistema de garantia interna de la qualitat formalment establert i implementat que assegura, de manera eficient, la qualitat i la millora continuada del programa.

3.1. El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seu seguiment i la seva acreditació.

3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient dels programa de doctorat.

3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament per analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.

Estàndard 4: Adequació del professorat

El professorat és suficient i adequat d'acord amb les característiques del programa de doctorat, l'àmbit científic i el nombre d'estudiants.

4.1. El professorat té una activitat de recerca acreditada.

4.2. El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions.

4.3. El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis.

4.4. El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa.

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

Els recursos materials i serveis necessaris per al desenvolupament de les activitats previstes en el programa de doctorat i per a la formació del doctorand són suficients i adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa.

5.1. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat.

5.2. Els serveis a l'abast dels doctorands ofereixen el suport adequat al procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.

Estàndard 6: Qualitat dels resultats

Les tesis doctorals, les activitats formatives i l'avaluació són coherents amb el perfil de formació. Els resultats quantitius dels indicadors acadèmics i d'inserció laboral són adequats.

6.1. Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès.

6.2. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

6.3. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa doctorat.

Valoració i proposta de pla de millora

Fruit de l'anàlisi i reflexió del desenvolupament del programa de doctorat, cal proposar un pla de millores.

Diagnòstic	Identificació de les causes	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Terminis	Implica modificació?	Nivell (programa, centre, univ.)

ANNEX II. DEFINICIÓ DELS INDICADORS PER A L'ACREDITACIÓ DELS PROGRAMES DE DOCTORAT⁹

Qualitat de programa formatiu

Demanda: nombre de sol·licituds presentades per accedir a un programa de doctorat.

Estudiants matriculats de nou ingrés: nombre d'estudiants d'un programa de doctorat que, per primera vegada, hi han formalitzat la matrícula.¹⁰

Nombre total d'estudiants matriculats: nombre total d'estudiants que en un curs determinat han formalitzat la seva matrícula en un programa.

Oferta de places: nombre de places que ofereix un programa de doctorat.

Percentatge d'estudiants amb beca:¹¹ nombre d'estudiants que han formalitzat la seva matrícula en un programa i han obtingut una beca per dur a terme el seus estudis de doctorat en relació amb el nombre total d'estudiants matriculats en el programa.

Percentatge d'estudiants estrangers matriculats: nombre d'estudiants de nacionalitat estrangera que han formalitzat la seva matrícula en un programa en relació amb el nombre total d'estudiants matriculats en el programa.

Percentatge d'estudiants matriculats a temps parcial: nombre d'estudiants que han formalitzat la seva matrícula en un programa als quals s'ha autoritzat a desenvolupar el treball de tesi a temps parcial en relació amb el nombre total d'estudiants matriculats en el programa.

Percentatge d'estudiants provinents d'estudis de màster d'altres universitats: nombre d'estudiants que no provenen d'estudis de màster de la mateixa universitat en relació amb el nombre total d'estudiants matriculats en el programa.

Percentatge d'estudiants segons línia de recerca: nombre d'estudiants matriculats en cada línia concreta de recerca del programa en relació amb el nombre total d'estudiants matriculats en el programa.

Percentatge d'estudiants segons requisits d'accés: nombre d'estudiants matriculats que han requerit complements formatius en relació amb el nombre total d'estudiants matriculats en el programa.

⁹ Aquests indicadors s'han de calcular per a cada curs acadèmic, si bé per a la seva anàlisi es podran agrupar en els períodes que es considerin oportuns (3 anys per al seguiment i 6 per a l'acreditació).

¹⁰ No es comptabilitzen estudiants acceptats però no matriculats, atès que, per exemple, estan cursant complements formatius.

¹¹ Únicament es tenen en compte les següents beques per a la realització del doctorat: FPI, FPU, FI, pròpies de la universitat, Erasmus Mundus, doctorats industrials i ITN.

Adequació del professorat

Nombre de directors de tesis defensades: nombre de directors que han dirigit tesis que han estat defensades en el programa.

Percentatge de sexennis vius dels directors de tesis defensades: nombre de sexennis obtinguts pels directors de les tesis defensades en el programa en els darrers sis anys en relació amb els potencials sol·licitants (PDI funcionari i laboral, professorat d'universitats privades).¹²

Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

Satisfacció dels doctorands amb els estudis: nombre d'estudiants que es posicionen en cadascun dels nivells de satisfacció que inclou el qüestionari de l'enquesta de satisfacció en relació amb el total d'estudiants que han respost l'enquesta.

Satisfacció dels directors de tesi amb els estudis: nombre de directors de tesi que es posicionen en cadascun dels nivells de satisfacció que inclou el qüestionari de l'enquesta de satisfacció en relació amb el total de directors de tesi que han respost l'enquesta.

Qualitat dels resultats

Durada mitjana del programa de doctorat a temps complet:¹³ nombre mitjà de cursos emprats pels estudiants a temps complet que han defensat la tesi des de que es van matricular per primera vegada al programa.

Durada mitjana del programa de doctorat a temps parcial:¹⁴ nombre mitjà de cursos emprats pels estudiants a temps parcial que han defensat la tesi des de que es van matricular per primera vegada al programa.

Nombre de resultats científics de les tesis doctorals: nombre de contribucions científiques resultants de les tesis doctorals defensades en el programa, inclosos: articles en revistes indexades, llibres, capítols de llibre, producció artística i cultural, i patents.

Nombre de tesis defensades a temps complet: suma de tesis defensades pels estudiants del programa de doctorat a temps complet.

Nombre de tesis defensades a temps parcial: suma de tesis defensades pels estudiants del programa de doctorat als quals s'ha autoritzat a desenvolupar-lo a temps parcial.

¹² En l'avaluació d'aquest indicador, caldrà fer notar aquells programes en què el nombre de potencials sol·licitants sigui molt baix (ex: àmbit de la salut, àmbits amb molts directors RyC o ICREA, etc.).

¹³ Excloent-ne els períodes definits al RD 99/2011 (maternitat, malaltia, etc.).

¹⁴ Excloent-ne els períodes definits al RD 99/2011 (maternitat, malaltia, etc.).

Percentatge d'abandonament del programa: nombre d'estudiants que durant un curs acadèmic ni han formalitzat la matrícula en el programa que cursaven ni han defensat la tesi en relació amb el total d'alumnes que es podien haver tornat a matricular aquell mateix curs.

Percentatge d'estudiants del programa de doctorat que han realitzat estades de recerca: nombre d'estudiants del programa de doctorat que han realitzat estades de recerca superiors a 3 mesos en centres de recerca o en altres universitats en relació amb el nombre d'estudiants del programa.

Percentatge de doctors amb menció internacional: nombre d'estudiants que durant un curs acadèmic han defensat la tesi i que, d'acord amb els requisits establerts per la normativa, han obtingut la menció internacional del seu títol en relació amb el total d'alumnes que en aquest curs han defensat la tesi.

Taxa d'adequació de la feina als estudis: percentatge de doctors de l'àmbit del programa que fan funcions de nivell de doctor sobre el total de persones ocupades.

Taxa d'ocupació:¹⁵ Percentatge de persones ocupades sobre el total de persones doctorades a l'àmbit del programa.

¹⁵ Malgrat que l'objectiu és obtenir els indicadors per programa, actualment l'enquesta d'inserció laboral d'AQU Catalunya únicament proporciona les taxes per àmbit de coneixement a cada universitat. Caldria utilitzar les taxes per programa, si se'n disposés.

ANNEX III. PROCÉS DE CONSULTA AMB ELS GRUPS D'INTERÈS

Aquesta guia metodològica s'ha sotmès a consultes amb els següents grups d'interès i s'han considerat els seus comentaris i observacions:

- 1. Vicerectors/es de qualitat**
 - a. 17.07.2017 – Presentació i discussió de la *Guia per a l'acreditació dels programes oficials de doctorat*.
 - b. 23.11.2017 – Presentació i discussió dels comentaris rebuts a l'exposició pública de la *Guia per a l'acreditació dels programes oficials de doctorat*.
- 2. Directors/es d'escoles de doctorat**
 - a. 06.10.2017 – Reunió amb els directors i directores de les escoles de doctorat catalanes per discutir la *Guia per a l'acreditació dels programes oficials de doctorat*.
- 3. Unitats tècniques de qualitat**
 - a. 14.09.2017 – Presentació i discussió de la *Guia per a l'acreditació dels programes oficials de doctorat*.
- 4. Consulta pública a la comunitat acadèmica**
 - a. Del 20.07.2017 al 31.10.2017 – Consulta pública al professorat, estudiants, gestors acadèmics, etc. a través del web d'AQU Catalunya.

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

Gener de 2018 · AQU-1-2018

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

www.aqu.cat

@aqucatalunya